

Artikelarkiv Arvesølv 2016

Min barndom på Bakkegården

af Lisbeth Klastrup

At være født og opvokset på Munkebo Bakke er et stort privilegium, det vidste vi bare ikke dengang. Et af de skønneste steder på Fyn, her trådte vi vores barnesko. Tænkte vi over det dengang? Nej det gjorde vi ikke, men det gør vi nu, vi er faktisk ret stolte af, at vi er de eneste, som er født der. De sidste år min mor boede på Bakken gik jeg, når vi var på besøg, ud sent om aftenen og nød byens lys eller fuldmånen, der spejlede sig i Kerteminde fjorden, et syn jeg aldrig glemmer. Vores familie har haft tilknytning til stedet siden 1919, hvor min far flyttede dertil sammen med sine forældre og de to søstre. I 2011 var det slut, vores mor måtte til sin store fortrydelse flytte ned på Lindhøj, dermed mistede vi tilhørsforholdet til vores smukke bakketop. 92 år blev det til, og 92 år var vores gamle mor, inden hun omsider fik fred, d. 6. januar 2015.

Min dåb i 1949. Jeg bliver holdt af min farmor Martha. Ved siden af står min storebror, John, og derefter min fætter, Frede, og kusine, Birthe.

Begge vores forældre gik hjemme, far i mark og stald, og mor ordnede husholdningen og hjalp til i marken. Hvis de var i marken, når vi kom hjem fra skole, var Bedste der. Så vi kom aldrig hjem til et tomt hus. Vores

husstand bestod af Bedste, far, mor, John og mig og som regel en karl.

Vi boede som en stor familie med faster og onkel på restauranten lige ved siden af gården. Vi kom ofte i restauranten. Jeg husker, at jeg tit stod i køkkenet og kiggede på, at faster Rigmor bagte kringle og lagkagebunde. I kælderen var der ål og somme tider hundehvalpe i rummet ved siden af. Det var en stor kælder med plads til vin, øl og sodavand. Det sidste var det mest spændende, dengang var sodavand ikke noget, man fik ret mange gange om året. Fætter Frede boede i kælderen og kusine Birthe ovenpå ved siden af forældresoveværelset. Nogle gange legede vi ovenpå i den lille stue med de fine små mikkakopper eller satte rejsegrammofonen i gang og hyggede os. Andre gange sad vi i salen og spillede spil eller kort.

Om sommeren hjalp vi med at slå græs, der var et reb foran håndskubberen, som vi blev sat til at trække i, det var en sej omgang at slå græsset, da det var op ad bakke halvdelen af tiden. I haven havde de et dejligt stort moreltræ, et skovfogedæble, et filippa og et valnøddetræ. Mangen en gang sneg vi os til at smage på herlighederne. Nede i "hullet" var der en fin bevoksning med små borde og stole, hvor folk kunne sidde og drikke deres kaffe. Der var trapper derned, inden jeg lærte at cykle ordentligt glemte jeg at dreje, så jeg kørte ned ad alle trapperne. Frede så det og løb bagefter mig, mens jeg råbte på ham, det glemmer jeg aldrig.

Der skete i det hele taget meget på restaurationen, derfor syntes vi, at det var spændende at komme derover. Der var altid folk, og en gang imellem var vi heldige at få en is, cocktail eller nougat stod valget imellem. Nogle gange kom vi også med ud at køre efter ål eller rejer, som af og til blev hentet på Fyns Hoved.

Derhjemme på gården var vi tit med i marken, nogle gange skulle vi køre frem, når der skulle køres korn, andre gange sad vi bare på traktoren og kørte med rundt. Gunnar var den karl, der har været længst hos os, han var flink til at tage os med på traktoren, vi sad ofte og sang, mens vi kørte. Når høsten med selvbinderen gik i gang, skulle vi smide de første neg ud fra kornet. På første tur rundt om marken landede neget altid inde i det uhøstede korn. Det var ikke sjovt for de bare ben at gå i stubbene.

Jeg havde ikke mange pligter, jeg skulle hjælpe med at skrabe kartofler og med opvasken, en gang imellem bære brænde ind og tørre støv af på vores værelser. John derimod måtte hjælpe meget til med roer og med at rense ved kalvene, og i høsten læsse neg af vognen, det var hårdt arbejde. Vi var også med ude og hakke roer, jeg tror nu ikke, jeg var til stor gavn på det punkt.

Far var meget haveinteresseret, om foråret hjalp jeg ham med at så sommerblomster og grønsager, siden forsvandt min interesse for havebrug. Som 50-årig fandt jeg den igen, jeg er glad for, at jeg har arvet hans havegen.

På vinteraftener når det var mørkt gik vi ned i foderloen og legede, mens far malkede, vi var der lige til mor kom med fadet for at hente mælk

Når mor og far sov til middag gik vi ofte op på høloftet og legede. Vi ledte efter kattekillinger, som kattene havde gemt deroppe.

Her sidder jeg i haven med min hund, der har fået hvalpe

Mor var hård med sengetiderne, selv en sommeraften skulle vi til vores store fortrydelse tidligt i seng, gerne når vi var godt i gang med at lege, og det var helt lyst udenfor.

I de første år havde vi en bil til deling med min faster og onkel. Det var en gammel Citroen med retningsvisere, den var sjov at sidde og lege i, når vi fik lov til det, det skete ikke så tit.

Senere købte vores forældre en ældre folkevogn, som vi kørte ture i, det var stort, vi var ikke vant til at komme nogen steder. Endags ture med madkurven til Jylland var noget vi kunne lide, rigtig hyggelig.

Før vi fik bil cyklede vi til Kerteminde eller tog bussen for at besøge min mormor og morfar. Der var vi gerne hver anden søndag og fik eftermiddagskaffe og aftensmad. I skoleferien mødtes vi med fætre og kusiner derude, det var rigtig hyggeligt. En gang

cyklede vi helt til Nyborg for at tage med færgen til Korsør og tilbage igen med det samme. Det var en lang tur.

Mor havde høns og derfor mange æg, der kom en stor lastbil og hentede æggene til ægpakkeriet i Kerteminde. Nogle gange når mor ikke havde tid til at tage med, fik vi lov til at køre med æggebilen derud, ægpakkeriet lå ikke langt fra Havnegade, hvor mormor og morfar boede. Vi har også somme tider kørt med ølbilen derud. Der var selvfølgelig ofte ølbiler, der leverede øl til restaurationen.

Der blev slagtet gris et par gange om året, det foregik med skrig og skrål, slagteren kaldte vi Stormeren, mon ikke han hed Storm. Imens gemte jeg mig i min seng med hovedet under dynen, jeg kunne ikke lide at høre grisen skribe. Det kunne faster Rigmor heller ikke. Når der var blevet slagtet skulle der laves fedtegrever og blodpølse. Hele huset stank af fedtegrever, jeg hadede lugten. Når grisen var blevet parteret og pakket i pakker, skulle den i fryseboksen nede i Dræby. Senere skulle der hentes forsyning hjem til middagen, så måtte vi cykle til Dræby for at hente en kødpakke. Der var altid lang kø, mens vi ventede på, at Klara skulle finde pakken.

For det meste havde John og jeg kun hinanden og somme tider Birte, vi læste meget, men nogle gange legede vi også sammen eller passede tårnet og lukkede folk ind mod 25 øre i entre. Om sommeren var der moreller, så klatrede vi op i moreltræet og sad der og spiste moreller og spyttede stenene ud på jorden. Vi gik også sammen med Birthe ned til Boels Bro og badede, det var en lang tur, men noget skulle tiden jo gå med, og bade ville vi gerne. På vej hjem kom vi forbi Højvang, hvor der stod bjørneklo, da Birte havde tendens til eksem, blev hun voldsomt tilredt efter at have rørt ved dem.

Det skete også, at Gunnar kørte os til stranden i sin bil, han havde en Panhard. En gang skulle vi hjælpe med at skubbe den, af en eller anden mærkelig grund kom jeg under baghjulene, hold da op hvor jeg skreg, men jeg kom heldigvis ikke noget til.

Udsnit af skolebillede 1956. Det er mig, der sidder som nr. 4 fra venstre i anden række fra neden.

Far havde frugtplantage, jeg kan huske æblekonerne, som kom for at plukke æbler. Inden da blev der leveret flotte nye æblekasser, de var sjove at lege med. Vi legede købmand. Om vinteren havde vi æbler stående i kasser ved nordgavlen. Der var også nødder og moreller i æbleplantagen, der var vi ofte at finde i sæsonen.

Senere kom vi i skole, væk fra vores trygge tilværelse på Bakken. Vi var nok begge nogle særlinge, for udover servitricerne Anni Svenssons og Fies børn, så vi ikke nogle og legede ikke med andre. Der var for langt op til os på Bakken. John var ikke glad for at gå i skole de første år, han gjorde, hvad han kunne for at slippe, det lykkedes selvfølgelig ikke. Da det blev min tur, blev jeg

drillet den første tid, tøserne løb efter mig og råbte Lisbeth Fisbeth, det var ikke særligt sjovt, heldigvis havde jeg John til at beskytte mig. Ordet mobning var vist ikke opfundet dengang.

De første tre år gik vi i forskolen, John nåede at gå et års tid hos skolelærer Rud Hansen, men da det var min tur, var Centralskolen startet op. Så fik vi endnu længere til skole, men det var nu rart med flere børn i hvert fald af dem, der var søde, der var også banditter imellem, som ville drille os.

Heldigvis blev jeg venner med flere af pigerne, men vi legede som oftest hos dem, de gad ikke komme helt op til os. Da jeg blev lidt større, blev jeg barnepige dvs. jeg kørte tur med et barn i barnevognen. Bl.a. brugsuddeler Dams mellemste barn, vi var flere på min alder, som hyggede os med at passe børn, vi mødtes på butikstorvet og stod der og snakkede sammen. I øvrigt husker jeg også, da de så småt påbegyndte arbejdet med at lave butikstorvet, far og vi unger var gående derned en søndag formiddag for at se, hvad de lavede. Søndag formiddag tog far sig tid til at være sammen med os børn, om eftermiddagen gik vores forældre tur med hunden, vi gik somme tider med.

John og Lisbeth ved restauranten

I teenagealderen tilbragte jeg mange timer på butikstorvet, det var der, det skete dengang. Der kom også en ungdomsklub, hvor jeg var med sammen med kammeraterne. Når det var slut, var der langt hjem, fra Bakkely var der ikke flere gadelygter, det var ikke rart at gå det sidste stykke i mørke, men der var ikke mange, som havde lyst til at følge mig hjem. Det skete dog, at en dreng forvildede sig med op til enden af skoven.

Jeg er jo fra dengang der var sne til. Somme tider blev det snestorm efter vi var kommet i skole, så var det spændende, om vi kunne komme hjem igen. Vejen føg til, så de måtte køre inde på marken, hvis bilen skulle ud. Det hændte, at vi fik lov til at tage hjem før de andre, så sad vi og holdt øje med, hvor slemt det så ud derude, eller også kom inspektør Flintholm og sendte os hjem.

Vi havde en sneplov sammen med Skovgård, jeg kan huske de første år, hvor alle mand skulle med på ploven for at tynge den ned. Vi fik nogle gange lov til at komme med. Senere da der ikke

mere var en sneplov, blev der lavet et spor på Ingvard Brorsens mark, som vi kunne køre på. Eller også blev bilen sat nede ved ham, så kunne man gå derned, hvis man som vores forældre skulle til folkedans.

TV fik vi først, da jeg var 10-12 år, så sad vi alle foran kassen og fulgte med. Folmer og Rigmor fik et før os, så nogen gange så vi det hos dem. Da jeg var 6-7 år, var der flere som tog ned til Fru Juul og så fjernsyn.

Der er sket rigtig meget, siden vi var børn på Munkebo Bakke - med byen med Bakken og med os, men udsigten er stadig en af de smukkeste på Fyn, og det bliver den forhåbentlig ved med at være.